

Crna Gora
JU CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE
Broj 4032/5
Podgorica, 02.10. 2023 god

Prijedlog

JU CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE (CNP)

PLAN RADA ZA 2024. GODINU

Podgorica, septembar 2023. godine

POSLOVANJE

Tokom nove pozorišne sezone redovno će biti obezbjeđivan rad Savjeta JU Crnogorsko narodno pozorište, odnosno organa upravljanja ustanovom.

U cilju unapređenja pravne infrastrukture, odnosno zakonitosti rada, u kontinuitetu će biti organizovano sprovođenje analize i inoviranja opštih i internih akata, odnosno usklađivanje s pravnom tekvinom, uz donošenje drugih neophodnih procedura i propisa, uzimajući u obzir njihovu sveobuhvatost.

U prvom redu, planirana je izrada novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji JU CNP i izmjene i dopune Kolektivnog ugovora JU CNP na osnovu Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture, a u cilju optimalnog korišćenja ljudskih, materijalnih, finansijskih, tehničkih i drugih resursa.

U smislu objekta i tehnike, planirana je sanacija krovnih i fasadnih površina zbog prokišnjavanja, bravarski, vodoinstalaterski i kanalizacioni, potom građevinsko-zanatski radovi na enterijerskoj obradi plafona, zidova i podova oštećenih, dotrajalih ili na drugi način devastiranih. Takođe, planiran je redovni servis sistema scenske mehanike, audio i video rasvjete, DDD, sistema PPZ, liftova i dizalica, redovni i vanredni servis higijenskog održavanja, održavanje sistema i opreme opštег električnog napajanja, održavanja sistema i opreme termotehnike, održavanja sistema instalacija i opreme slabe struje i SKS.

Planirana je, takođe, nabavka druge opreme u cilju poboljšanja funkcionalnosti i unapređenja rada, kao što su oprema za garderobe, energetski efikasna rasvjeta, scenski efekti, alati i mjerna oprema, brzi skeneri, serveri, info sistemi, računarska i video oprema, radovi na adaptaciji kamenih podnih površina i pristupnih stepeništa, adaptacija press sale i opremanje sa press point opremom i opremom za prezentaciju, izrada pristupnih rampi za OSI, ...

Uz to, biće nastavljeno održavanje računovodstvenog programa, programa za obračun honorara, program biletarnice, internetske mreže, održavanje aplikacija za prodaju karata, računovodstvenih i knjigovodstvenih aplikacija, kadrovske evidencije,...

U planu je i realizacija novog veb-sajta pozorišta na crnogorskem i engleskom jeziku.

PLAN RADA UMJETNIČKOG PROGRAMA

Tema sezone: Živim(o) pozorište!

Nova pozorišna sezona 2023/24 biće u znaku jubileja 70 godina od osnivanja Crnogorskog narodnog pozorišta u Podgorici.

Period septembar-decembar obilježiće:

- Premijera predstave „**Posjeta**“, prema motivima drame „Posjeta stare dame“, Fridriha Direnmata, u režiji renomiranog evropskog reditelja Aleksandra Morfova, 1. novembra na Dan pozorišta;
- Podgorička premijera predstave „**Brod**“, prema tekstu i u režiji Ane Đorđević, urađena u koprodukciji s Beo artom iz Beograda;

- Premjera magistarske predstave „Šest, sedam, jedan - lov“, autorski projekat mlade rediteljke Hane Rastoder, u saradnji s Fakultetom dramskih umjetnosti Cetinje.

Pozorišnu sezonu u 2024. godini obilježće još niz značajnih premijera i projekata dramskog, muzičkog i filmskog programa, kao i izdavačke djelatnosti.

U smislu komplementarnih djelatnosti, posebna pažnja biće posvećena obnovi festivala „Bijenale crnogorskog teatra“, čija je realizacija prekinuta nakon 2019. godine zbog pandemije korona virusa, kao i regionalnoj i međunarodnoj saradnji.

Naime, *Živim(o) pozorište!* kao temu sezone možemo najrazličitije tumačiti. Od poziva da što više publike dolazi u teatar do nezaobilazne komparacije života i scene čija je granica tanka u svim minulim godinama. Zatim, živjeti pozorište, umjetnost uopšte, jeste jedan neophodan period u ličnom i u društvenom životu. Talenat (umjetnost) prepoznaće šta treba raditi, ali još nema jasne svijesti o tome. Kada to probije u život, onda život daje odgovore i donosi svijest. Za one koje istinski vole pozorište i stvaraju u njemu ili za njega, ili su njegovi pasionirani ljubitelji, takođe se kaže da žive pozorište. Živjeti pozorište znači i živjeti umjetnost. Vjerujemo da svi novi naslovi u 2024. godini opravdavaju izbor teme sezone i nude raznovrsne i bogate pozorišne sadržaje od značaja za ostvarivanje javnog interesa u kulturi i ovoj oblasti i to kroz sljedeće aspekte:

- Pozorišne predstave na Velikoj i Sceni Studio;
- Muzički program;
- Filmski program;
- Izdavaštvo;
- Bijenale crnogorskog teatra (festival);
- Domaća saradnja;
- Regionalna i međunarodna saradnja;
- Marketinške i PR aktivnosti.

VELIKA SCENA

1. „Ja sam ona koja nisam“

Autor dramskog teksta: Mate Matišić

Režija: Vito Taufer

Muzika: Mate Matišić

Scenografija: Lazar Bodroža

Glumačka podjela: Ansambl CNP i gostujući umjetnici

Faze rada: 15. novembar – 20. decembar 2023. godine

10-27. januar 2024. godine

Opis:

Tri generacije žena su inspiracija za tri jednočinke. U prvoj nailazimo na mladu ženu na početku života opterećenu porodičnim nasljeđjem, u drugoj dijelu u zreloj dobi i u trećoj u 65. godini u trenutku rekapitulacije svog života. Svaka od tih žena ima svoj problem, svoju priču, svoj način borbe sa životom u okruženju koje je dominantno muško.

Prva jednočinka je „Hrvatska Lolita“, druga „Porno film“, a treća „Žena djevojčica“. Pojedini likovi se pojavljuju i u drugim jednočinkama te na taj način povezuju naizgled različite djelove priče. Ni muškarci u pričama ne prolaze lako ili odustaju od svoje savjesti ili biraju da budu monstrumi. Oni su dio licemjerne zajednice kojoj pripadaju, u kojoj žive/životare po nametnutoj matrici... onoj na čija su nepisana pravila usmjereni, navikli da se ljudska priroda izobličuje kad se nađe u raskoraku savjesti i gubitka. Humorom kroki situacija i duhovitim dijalozima prepoznatljivim svakome, otvaraju s lakoćom i donose velike teme koje proizilaze iz same radnje. Tako imamo žanrovsко pretapanje od komedije, crnog humora i groteske - sve do tragikomedije i melodrame.

Troškovi: Regulisanje autorskih prava za tekst i muziku, autorski honorari, ugovori o djelu, scenografija, kostimi, rekvizita, drugi produksioni i troškovi marketinga, nepredviđeni troškovi.
Ukupna vrijednost projekta: 80.000,00€

2. „Ibzen mašina“

Tekst: Henrik Ibzen po motivima djela „Stubovi društva“ i „Heda Gabler“

Režija i adaptacija: Ana Vukotić

Dramaturg: Željka Udovičić-Pleština

Scenografija: Numen

Kostimografija: Leo Kulaš

Dizajn svjetla: Ivan Lušićić

Muzika: Aleksandar Radunović

Scenski pokret: Sonja Vukićević

Glumačka podjela: Ansambl CNP i gostujući umjetnici

Priprema i realizacija: 29. januar – 20. mart 2024. godine

Riječ rediteljke:

Ibzenovu kritičko-realističku fazu čine „Stubovi društva“ (1877), kritika bezočnosti građanskog društva, „Lutkina kuća“ (1879), kritika položaja žene u društvu, „Aveti“ (1881), problem krivice i praštanja i „Narodni neprijatelj“ (1882), gušenje istine koja smeta građanskom sloju. Te četiri drame pripadaju društveno angažovanoj književnosti i njima je izazvao veliku pažnju. Povezuje ih oštra kritika dvostrukog morala. Zbog njegove oštре osude licemerja i nekih ključnih vrijednosti građanskog društva, kao što su brak i volja većine, njegov dramski opus značio je izuzetno mnogo za razvoj evropske i svjetske realistične drame sa temama iz građanskog života,

a taj se uticaj osjeća i danas. Sve ovo čini Ibzenove drame aktuelnim i čini se neophodnim za repertoar nacionalnog teatra, te smo se odlučili za adaptaciju pod nazivom „Ibzen mašina“ u kojoj ćemo koristiti tekstove iz više Ibzenovih dramskih tekstova.

Troškovi: Regulisanje autorskih prava, autorski honorari, ugovori o djelu, scenografija, kostimi, rekvizita, drugi produkcioni i troškovi marketinga, nepredviđeni troškovi.

Ukupna vrijednost projekta: 93.000,00€

3. Autorski projekat „D(r)ugovi“

Koncept i režija: Boris Liješević

Dramaturgija: Stela Mišković

Scenografija: Andreja Rondović

Kostimografija: Ivanka Vana Prelević

Glumačka podjela: Ansambl CNP i gostujući umjetnici

Faze rada: 15 dana u decembru 2023. godine;

20 dana u aprilu 2024. godine;

20 dana u oktobru 2024. godine.

Riječ reditelja:

Projekat „D(r)ugovi“ bi trebalo da se bavi čovjekom srednje klase u Crnoj Gori. Postavljamo pitanje gdje smo danas nakon svega što se desilo posljednih 10-15-20 godina. Mnogi ljudi su u dužničkom ropstvu ili bankama ili zelenošima. Pitanje je kako čovjek sebi dozvoli da se nađe u nedozvoljenoj situaciji. Kako se povećava prag tolerancije na prestup kao i granica dozvoljenog. Kako se umiruje i uljuljuje savjest i uvjerava da će sve biti dobro, a ne vidi da problem raste i raste. Kako i zašto se ulazi u dug? Kako se poslije s time čovjek nosi. Svjedoci smo mnogih slučajeva siucida, bankrotstva, gubljenja životnog prostora zarad spašavanja žive glave. Poslovica kaže da dug nije drug. Otuda i igra riječima u naslovu. Možda dug i može biti drug ako se iz njega srećno izađe i izvuče pouka.

Predstava bi se dešavala na proslavi na kojoj su se okupili drugovi iz djetinjstva ili iz škole. Svako bi imao neki svoj monolog upućen publici, a koji ostali ne čuju, nešto kao unutrašnji monolog iz kojeg bismo saznivali njegovu životnu priču, a koja je povezana sa nekim frustrirajućim finansijskim momentom iz čega bismo saznali da svaki taj drug ima dug, te da su okupljeni drugovi zapravo okupljeni dugovi i problemi. Materijal bi se dobijao intervjuisanjem odabranih sagovornika.

Tako gledano, komad „D(r)ugovi“, mogao bi da bude svojevrstan nastavak komada „Očevi su grad(ili)“.

Troškovi: Regulisanje autorskih prava, autorski honorari, ugovori o djelu, scenografija, kostimi, rekvizita, drugi produkcioni i troškovi marketinga, nepredviđeni troškovi. Ukupno: 71.000,00€.

4. „Kralj umire“

Tekst: Ežen Jonesko

Režija: Veljko Mićunović

Dramaturg: Slobodan Obradović

Kostimografkinja: Marija Marković

Scenografija: TBC

Glumačka podjela: Ansambl CNP i gostujući umjetnici

Faze rada: Decembar 2024. godine;
Januar 2025. godine.

Riječ reditelja:

Joneskovu priču „Kralj umire“ čitam kao najrealističniju u njegovom svijetu apsurda. Možda i najviše ljudsku, intimnu, isповједnu i veliku. Najbeketovskiju njegovu dramu a tako Joneskovsku. Priču o kralju koji je smrtno bolestan, koji vlada stotinama godina – zatičemo u trenutku kada je i sam napunio četiristo. Odmotavajući čitav jedan razrušeni svijet kome svjedočimo i danas, kralj pokušava da se otme zubu vremena, do paradoksa i duhovitosti, odbijajući da se prepusti smrti koju nije zaslужio. Poput planete u nuklearnim katastrofama, ratovim, klimatskim poštastima, razorenim društvom sa izopačenim mjerilima vrijednosti. U tom kralju, kako to majstor apsurda čini, možemo razaznati današnjeg everyman-a. Malog čovjeka. Nas.

Kraljevi dvorjani takođe često asociraju na metafore. Javnost, porodica, nasilje u društvu, otuđenost, bezdušnost, amoral. Sve ono što kralja samog čini i junakom i antijunakom. Zapravo duboko ispod svih tih aktuelnih tema koje možemo učitavati stoji apoteoza pozorištu. Tako razrušenom, a nadmoćnom. Tu gdje od prazne pozornice uspijevamo da dočaramo cijeli svijet. Pozorište kao naše utočište u kojem se smijemo i plačemo.

Troškovi: Regulisanje autorskih prava, autorski honorari, ugovori o djelu, scenografija, kostimi, rekvizita, drugi produkcioni i troškovi marketinga, nepredviđeni troškovi.

Ukupna vrijednost projekta: 89.000,00€

SCENA STUDIO

1. „Smrt i njeni hirovi“ - obnova

Predstava „Smrt i njeni hirovi“, Žozea Saramaga, u režiji Lidije Dedović, iako gotovo pripremljena, 2020. godine nije doživjela premijerno i reprizna izvođenja zbog pandemije korona

virusa. S obzirom na to da su u produkciju predstave uložena sredstva u iznosu 61.632,96€, odnosno da je oprema predstave sačuvana, a troškovi obnove minimalni, rukovodstvo CNP-a je na stanovištu da i ovaj projekat, poput predstave „Posjeta“, treba pripremiti za premijerno izvođenje. S tim u vezi, rad na obnovi planiran je u periodu januar – februar 2024. godine.

Opis:

U jednoj neimenovanoj zemlji, u ponoć 1. januara na misteriozan način smrt prestaje da posjećuje njene stanovnike. Od tog trenutka niko više ne umire i odgovor na ovu nevjerojatnu pojavu nijesu u stanju da daju ni naučni, ni državni, ni crkveni autoriteti. Saramago na sebi svojstven način, satirično, opisuje sve probleme sa kojima se državni vrh, administracija, birokratija, ekonomija, industrija, mediji i mafija susreću.

Troškovi: Obezbjedivanje (produženje) autorskih prava, autorski honorari i ugovori o djelu za obnovu, kao i drugi produksioni i marketinški troškovi: 24.000,00€.

2. „Gospoda Glembajevi“

Tekst: Miroslav Krleža

Režija: Danilo Marunović

Dramaturg: Almir Imširević

Scenografija: Milija Pavićević

Kostimografija: Angelina Atlagić

Muzika: Ivan Marović

Scenski pokret: Tamara Vujošević-Mandić

Glumačka podjela: Ansambl CNP i gostujući umjetnici

Faze rada: Septembar i oktobar 2024. godine

Riječ reditelja:

Ciklus o Glembajevima se sastoji od ukupno 11 novela i tri drame („Gospoda Glembajevi“, „Leda“ i „U agoniji“), a pisan je u vremenu izmedju 1926. i 1930. godine. Ciklus je sam po sebi realističko – analitički. Radnja prati uspon i pad ugledne zagrebačke porodice Glembaj koji su najsnazniji bili u doba feudalizma, a čija moć je počela padati pred kraj 19. vijeka. Krleža je zapravo napisao komad o društvenoj eliti koja je pokvarena, nemoralna, pod „maskama“. Dekadencija te klase elite, njen raspadanje i dezintegracija u novom sistemu vrijemnosti, donosi uvijek potentnu dramsku priču, za koju mnogi tvrde da je najbolji komad napisan na ovom jeziku.

Radnja drame se odvija noću i ostvareno je klasično jedinstvo mjesta, vremena i radnje (činovi se vremenski nastavljaju jedan na drugi). Riječ je o porodičnoj drami, a središte sukoba je izmedju oca Ignjata i njegovog sina Leona. Osim porodične, ova drama je i psihološka, socijalna,

naturalistička, ona je “ građanska tragedija“ o društvenoj revoluciji vrijednosti, krizi vremena i potrebi društva kao organizma za novim etičkim standardima. Iako su „Glembajevi“, jedna od najpoznatijih drama ovih prostora, ovo je njena prva postavka u Crnogorskom narodnom pozorištu.

Troškovi: Obezbeđivanje autorskih prava, autorski honorari i ugovori o djelu za obnovu, kao i drugi produksioni i marketinški troškovi: 55.000,00€

U okviru dramskog programa na Sceni Studio, planiran je nastavak saradnje sa Fakultetom dramskih umjetnosti Cetinje, odnosno izvođenje jednog broja njihovih studentskih, diplomskih i magistarskih ispita.

MUZIČKI PROGRAM

Tokom 2024. godine u Crnogorskom narodnom pozorištu biće realizovano niz koncerata s referentnim međunarodnim umjetnicima i to:

Januar: “Zimska priča Đakoma Pučinija”, povodom 100 godina od smrti jednog od najvećih operskih kompozitora

Dobitnica brojnih Pučini nagrada za najbolji glas i najbolju interpretaciju za izvođenje ovih magičnih uloga, kao i jedan od najboljih soprana današnjice M' Donata D'Annunzio Lombardi dočaraće publici najpoznatije arije iz Pučinijevih opera. Glavna pijanistkinja Rimske Opere M' Enrica Ruggiero će zajedno s umjetnikom Lombardi u našem Nacionalnom teatru održati recital.

Mart: “Tribute to women” - Internacionalni dan žena

Mecosopran Irene Molinari, mlada i uspjesna žena koja osvaja teatre Evrope, daće dodatnu emociju i snagu svim ženama, kroz emotivni i na momente snažni repertoar koji će premijerno biti izведен u Crnogorskom narodnom pozorištu, uz učešće M' Kristin Okerlund, pijanistkinje Bečke opere, jedne od najboljih umjetnica u Evropi.

Maj: “Canto di Primavera” - Proljećni koncert

Jedan od najboljih tenora današnjice Dmitry Korchak predstaviće se prvi put publici u Crnoj Gori sa romantičnim repertoarom - od Mozarta, Rosinija do Stravinskog. Pijanista će biti glavni Maestro Milanske Skale M' Vincenzo Scalera.

Oktobar: “Solistički koncert Andrea Padova”

A. Padov, pijanista, čiji je “zvuk poezija” (The Washington Post) je svirao u najvećim dvoranama svijeta i jedan je od najboljih pijanista današnjice, a po kritikama jedan od najinteresantnijih. Koncert će imati raznolik repertoar, uključujući Baha, Betovena, Šopena.

Decembar: “Novogodisnji koncert Crnogorskog narodnog pozorista”

Ovaj koncert bi mogao da se predstavi publici na dva načina, sa orkestrom, u formi koncerta ili sa pijanistom, tada bi bio u semi-sceni, odnosno u formi opere. Repertoar bi posvetili Verdiju, a scene bi bile iz opere “La Traviata”, njegovog najpoznatijeg djela.

Budžet godišnjeg Muzičkog programa odnosi se na troškove puta, smještaja, autorskih honorara i ugovori o djelu, kao i drugih produkcionih i marketinških stavki, u ukupnom iznosu 71.000,00€

FILMSKI PROGRAM

Planiran je nastavak ciklusa *Novi val crnogorskog filma*, koji je u prošloj sezoni, kroz projekcije filma različitog metra savremene nacionalne kinematografije, naišao na veliko interesovanje publike. Dodatnu vrijednost ovom segmentu dalo je prisustvo autora, odnosno razgovor sa publikom kojim je moderirao urednik filmskog programa.

U okviru ovog segmenta, planirana je i produkcija dokumentarnog filma o nastanku predstave, od značaja za afirmaciju svih onih poslova, aktivnosti i profesija koje su u službi jednog pozorišnog procesa.

Takođe, u planu je pokretanje podkasta CNP-a koji bi tretirao brojne teme – od intervjuja s rediteljima aktuelnih predstava, do različitih teatroloških aspekata: istorija, teorija, kritika, sociologija, razvoj publike i sl.

Budžet filmskog programa (prikazivačka prava, marketing) i produkcije dokumentarnog filma iznosi 10.000€, a podkasta 5.000€.

IZDAVAČKA DJELATNOST

U okviru izdavačke djelatnosti planirano je štampanje nagrađenog teksta na Konkursu CNP za najbolji dramski tekst, monografije o reditelju Blagotu Erakoviću, kao i pokretanje pozorišnih novina, uz druge aktivnosti Izdavačko-dokumentacionog centra

Budžet: Troškovi pripreme i štampe, autoski i drugi honorari, troškovi marketinga, učešće na sajmovima, nabavka knjiga, časopisa, štampa, ..., u ukupnom iznosu 25.300,00€.

FESTIVAL „BIJENALE CRNOGORSKOG TEATRA“

U novoj pozorišnoj sezoni planirano je ponovno pokretanje Festivala „Bijenale crnogorskog teatra“, koji je zbog pandemije korona virusa u stagnaciji od 2019. godine. Važnost ovog projekta sastoji se u afirmaciji savremene crnogorske pozorišne umjetnosti i produkcije, kroz glavnu i off selekciju, uz prateće programe.

Budžet projekta odnosi se na autorske i druge honorare, novčane iznose nagrada, druge produkcione i marketinške troškove u ukupnom iznosu 83.000,00€

DOMAĆA SARADNJA

Imajući u vidu činjenicu da su ravnomjeran razvoj kulture i disperzija programa propisani javni interes u crnogorskoj kulturi, u cilju ostvarivanja svoje djelatnosti, ali i doprinosa jačanju cjelokupnog pozorišnog i sektora kulture, CNP planira nastavak, obnovu ili uspostavljanje saradnje s institucijama i organizacijama javnog, privatnog i nezavisnog sektora.

Programom rada za narednu godinu planirana je I faza gostovanja CNP u jednom broju opština, budući da je to jedna od osnovnih uloga nacionalnog teatra, koji nema ekskluzivitet igranja samo na matičnoj sceni. To posebno u odnosu na potrebu razvoja, afirmacije i unapređenja pozorišne djelatnosti, ali i razvoja publike. Ne treba zaboraviti ni edukativnu ulogu teatra, koja se kroz ovaj segment takođe uspostavlja. S obzirom na to da izbor predstava mora biti prilagođen scensko-tehničkim uslovima kojima raspolažu opštinske institucije kulture, u planu je iniciranje sastanaka s njihovim predstavnicima i postizanja konkretnih dogovora o obimu i načinu saradnje.

REGIONALNA I MEĐUNARODNA SARADNJA

Osim nastavka regionalne saradnje kroz razmjenu programa na osnovu postojećih i novih sporazuma, kao i učešća na referentnim pozorišnim festivalima, CNP planira obnovu članstva u Evropskoj teatarskoj konvenciji – ETC, najznačajnijoj mreži vodećih javnih pozorišta u Evropi. ETC, sa sjedištem u Berlinu, SR Njemačka, osnovana je 1988. godine, odražavajući različitost dinamičnog kulturnog sektora na evropskom kontinentu. Kroz realizacije brojnih programa, benefiti članstva, između ostalog, odnose se na mogućnost učešća u umjetničkoj saradnji i umrežavanju u cilju razvoja i realizacije koprodukcija i razmjene predstava, uz jačanje kadrovskih kapaciteta. Projekti koje je ETC pokrenula u prethodnom periodu fokusirani su na pozorište za mladu publiku, novu dramu, održivost, digitalizaciju, rodnu ravnopravnost i raznolikost kulturnih izraza.

Evropska teatarska konvencija trenutno okuplja preko 50 javnih pozorišta iz Evrope, dok su do sada članstvo u ovoj mreži iz Crne Gore i okruženja obezbijedili Kraljevsko pozorište "Zetski dom" Cetinje, Narodno pozorište Beograd, Hrvatsko narodno kazalište – HNK Zagreb, SNG Nova Gorica, Prešernovo gledališće Kranj, Nacionalni teatar Albanije iz Tirane, Narodno pozorište Kosovo iz Prištine, kao i brojna evropska pozorišta.

MARKETINŠKE I PR AKTIVNOSTI

Osim redovnog obezbjeđivanja vizibiliteta programa i projekata u medijima, nastaviće se i njihova promocija i na društvenim mrežama Facebook, Instagram, Twitter, te YouTube i Viber kanalu. Takođe, u planu je i izrada novog veb-sajta na crnogorskom i engleskom jeziku, kako bi u smislu konceptualnog rješenja, strukture i vizije odgovorio na izazove današnjice koji stoje pred svakom institucijom ovog tipa organizacije i to kroz poboljšanje ukupnog imidža kroz njegovo relevantno predstavljanje u javnosti.

NAPOMENE:

- Odabir uloga za nove predstave izvršiće se na osnovu kastinga, odnosno dogовором između reditelja i umjetničke direktorice, kao i u odnosu na plan rada samih predstava;
- Nakon usvajanja Zakona o budžetu Crne Gore za 2024. godinu, biće poznata konačna suma opredijeljenih sredstava za rad Crnogorskog narodnog pozorišta. Ukoliko projektovani budžet bude umanjen na način koji bi iziskivao redukciju programskih segmenata ili drugih planiranih poslova, rukovodstvo će pripremiti korigovani Plan rada, o čemu će informisati Savjet.

Direktor

Ilija Subotić

Umjetnička direktorica

Vesna Vujošević Labović

„671“

Predstava „671“, inspirisana je zločinom u Štrpcima počinjenim 27. februara 1993. godine – otmicom dvadeset putnika civila iz istoimenog voza, koji je počinila paravojna formacija „Osvetnici“, pod naredbom osuđenog ratnog zločinca Milana Lukića.

Pratimo dramu porodice traumatizovane gubitkom člana porodice, tj. reperkusije društvene krize na jednu od njegovih tvorbenih jedinica – porodicu. Porodica se preko noći našla bez društvenog oslonca, u mraku bez odgovora na pitanja o sudbini njihovih otetih, u sred cijepanja dotadašnje im domovine, Jugoslavije. Što je vlast više nijema i gluva na pitanja koja porodica postavlja, to je porodica uslijed iznevjerene nade sve više ogorčena prema društvu – u prvom redu vlasti, ali i pripadnicima drugih nacionalnosti, njihovim sugrađanima, komšijama, i sl. Porodica živi u strahu, njena svakodnevica obojena je osjećanjem neprestane ugroženosti, a to, paradoksalno, hrani individualnu destruktivnost i u konačnom, dovodi do raspada porodice, ostavljajući tragove doživotnih trauma koje će nesvesno prenijeti na svoju djecu.

Osnovni cilj predstave jeste da otvaranjem teme konkretnog zločina, kreativni tim predstave uputi na posljedice nedostatka dijaloga i „zastarijevanja“ ovakvih slučajeva. Nemaran odnos prema individualnim i kolektivnim traumama devedesetih, u krajnjem dovode do slobode u interpretaciji prilikom rekonstrukcije događaja i relativizaciji koja nakon niza godina od problematičnog događaja, dovodi do toga da se društvo bavi brojkama, više nego li samim zločinom te onim što je do njega dovelo. Sugerišemo da posredno i neposredno cijenu zločina plaćaju svi, te da je pitanje međunacionalnih sukoba neminovno pitanje i profiterstva izvršnih nalogodavaca. Nastojimo da kroz „studiju slučaja“ u Štrpcima, otvorimo pitanje odgovornosti, krivice i posljedica koje je takvo djelovanje ostavilo na porodice žrtava, počinioce, svjedoke i konačno djecu koja su se izrodila baš tih godina. Aktuelnost ovog teksta potvrđuje tridesetogodišnjica zločina koja se navršila 27. februara, 2023. godine.

Predstava „671“ je master rad druge godine MA studija Pozorišne režije na Fakultetu dramskih umjetnosti na Cetinju, koji nastaje uz mentorstvo prof. Radmile Vojvodić.

Kreativni tim

Tekst i režije: Hana Rastoder

Asistentkinja režije: Nataša Milićević ili Minja Novaković

Scenografkinja: Andrea Rondović ili Vana Prelević

Kostimografkinja: Mia Đurović

Muzika: Enes Tahirović

Podjela:

OTETI - Ognjen Sekulić

AMRA, žena Otetog - Una Lučić

SELMA, starija sestra Otetog – Tihana Ćulafić

ESMA, mlađa sestra Otetog – Sanja Vujisić

KONDUKTER, KOMŠIJA, SVJEDOK – Dejan Ivanić

VOJNIK, ZATVORENIK – Kristijan Blečić

Iz rediteljske "biljeznice"

„Gospoda Glembajevi”

Miroslav Krleža

Krležini "Glembajevi" su po mišljenju mnogih iz pozorišnog esnafa, najbolji komad napisan na ovom jeziku. U dramaturškoj tehnici i atmosferi skandinavskih pisaca, Krleža "Glembajevima" teatru donosi savršen komad o društvenim raskršćima. Cijeli je spektar tema u ovom tekstu koje naše društvo okupira - tranzicija iz jednog sistema vrijednosti u drugi, smjena generacija, sukob sa "svijetom očeva", društvena kriza u kojoj nova elita stupa na scenu dok stara izgara, batrgajući se u sopstvenoj dekadenciji i suočavajući se sa sopstvenim grijesima na kojima tiho "leži" njihova cijela izumiruća glembajevska imperija.

Dramski prijedlošci o društvenim elitama uvjek su budili posebnu vrstu atrakcije, zato što su smješteni u kontekst koji je "tabuiziran", nepoznat za šиру javnost, obavijen velom misterije... Zašto je kontekst elita gotovo stereotipno vezan za tragediju - tema je o kojoj bi se uvjek dalo baviti na zanimljive načine. Dok evociramo tu konstantu, dok je primjećujemo i u životu i u istoriji drame- vidjet ćemo, na primjer, da je kompletna antička drama smještena u kontekst društvene elite. Kako istorija drame teče kroz vjekove, ta konstanta ostaje - isto je i sa Šekspirom (Hamlet, Otelo, Romeo i Julija, itd). Danas, u savremenoj dramaturgiji, medju najuspješnije projekte na televiziji i filmu, primijetit ćemo istu konstantu. Od Kopolinog klasika "Kum", preko Brus Vejna, pa do TV senzacije, koautorke Lusi Prebl - Succession (Nasljednici). U svakoj ili gotovo svakoj od navedenih "priča o elitama" imamo istovjetan primjer kao patern – mladi član porodice koji pokušava da se otrgne od uporne "porodične sudsbine" i njenom pripadanju, da bi se na kraju pretvorio upravo u ono od čega je pokušao pobjeći. Tragedija i elita, opšte su mjesto i u stvarnom životu, pa su iste "demone" Glembajevih nosile su i porodice Romanov, Rokfeler, Klinton, itd...

Elite su najreprezentativniji uzorak "zdravlja" jedne zajednice, teza je koja mi se kod Krleže čini najprivlačnijom, kao povod za predstavu – elite ne "umiru" tiho, u procesu, u dezintegraciji koja traje... Krah društvenih elita je "Supernova" eksplozija, u kojoj se, osim stradanja, paralelno događa i kreacija "novog" svijeta, novih vrijednosti, novih horizontata.

No, Glembajevi su, iako savršen reprezent jednog fenomena, u svom angažmanu sjajan komentar na vrijeme koje živimo u našem, domaćem kontekstu. Kod Krleže imamo stanje entropije jednog univerzuma, jednog trajanja, jednog giganta. U tom umirućem stanju jedne epohe i moćne tajkunske porodice, Leon Glembaj (karakter iz osnovnog sukoba, sin glave porodice Ignjata Glembaja), iako je nosioc pobune protiv licemjernog, zločinačkog karaktera sopstvene porodice, on ostaje zarobljen u istom matriksu, u istoj soubini - i on je Glembaj. I on je dio privilegija. Antički Grci su taj fenomen zvali "teomahijska krivica predaka", koji podrazumijeva da živ čovjek plaća cijenu grijeha svojih predhodnika. Komad, u tom smislu, na nivou angažmana i komunikacije sa savremenim trenutkom, lansira uzbudljivu dilemu: da li nova

generacija, novo vrijeme, novi društveni kodovi koji se uspostavljaju, mogu biti sasvim diskonektovani od odgovornosti, od sudbine i osobina pregaženog sistema, prevazidjene generacije bivših elita?

Naša postavka Glembajevih podrazumijevala bi dramaturšku intervenciju u kojoj bi ostala sama suština sukoba, siže dramske radnje od koga bi se "odstranili" svi upisani elementi onog vremena, društvenih prilika, logike socijalne diferencijacije, kulturni i društveni kodovi Hrvatske tog vremena. U dramskom prijedlošku (adaptaciji) bi ostalo srce radnje, u kom imamo delikatan odnos dominantnog oca i pobunjegog sina, zatim odnos sina i mačehe, ideju savjesti i odgovornosti, u kojoj vidimo tačku ključanja porodice čiji grijesi su došli na naplatu. Glembajevi u CNP, na sceni Studio, u toj dragocjenoj blizini glumca i publike, bio bi voajerski pregled na dezintegraciju jedne "elita" porodice - na mikro planu, a na makro - jednog sistema, jednog vremena, jedne epohe...

Današnji je trenutak, u Crnoj Gori i svuda na planeti, jedan od onih, u kome se stari i novi svijet tako snažno suprostavljaju i lome jedan drugog, u svojoj različitosti, nerazumijevanju i nesporazumu. Sa jedne strane mladi koji se formiraju u vremenu informatičke revolucije, artifijelne inteligencije, socijalnih mreza i turbo brzog protoka informacija, a sa druge njihovi očevi koji propast svega u što su vjerovali gledaju pred svojim očima, nemoćni da se odupru globalnoj stihiji "smart telefona". Medutim, da li novo vrijeme koje djeluje superiorno nudi samo po sebi "spas"? Ili je ono možda još brži put ka dekadenciji morala koju zamjeramo i protiv koje se bunimo prema našim "očevima". To su niti i kopče na kojima bi se, u radu sa glumcima, vezali za Krležu, praveći priču o vječitom nesporazumu dva svijeta, dva svjetonazora, zauvječ spojena i ljubavlju i sukobom ideja- svijet "očeva i sinova".

Produkcijski, scena Studio nije "zatečena okolnost", već sjajna prilika. Da se velikim komadom bavimo na suštinski, tetarski nepretenziozan nalin, fokusirani na zanat, na odnose, karaktere i radnju, umjesto na glomazne scenografije, ogromne podjele u okviru jednog skupog projekta. Naprotiv.

U repertoarskom smislu, nevjerovatan je paradoks da CNP nikada, u 70 godina postojanja, nije postavilo "Gospodu Glembajeve". Veliki naslov, veliki pisac, u afirmaciji regionalne dramske baštine, u vremenu jedne od najdramatičnijih globalnih iskoraka iz jedne epohe u drugu, i u vremenu sveobuhvatne smjene generacija, sistema vrijednosti, politika, i svega drugoga na našem, lokalnom planu, a posebno na globalnom.

U smislu podjele, skoro pa sve uloge bih podijelio u okviru ansambla CNP-a (ili crnogorskih glumaca), dok bih gostujućem glumcu podijelio ulogu Ignjata Glembaja, iz prostog razloga sto našem spektru glumaca nedostaje taj profil/starosna dob.

Ostatak podjele, inicijalno bih projektovao na Nadu Vukčevic, Srdjana Grahovaca, Miša Obradovića, Lazara Dragojević, Zoran Vujošević, Moma Picurića, Anu Vujošević.

Inicijalni prijedlog saradnika:

Adaptacija: Danilo Marunović

Dramaturg: Almir Imširević/Božo Koprivica

Scenografija: Milija Pavićević

Kostim: Angelina Atlagić

Autorska Muzika: kompozitor Ivan Marović

Scenski pokret: Tamara Vujošević Mandić

Dizajn svjetla: Mili Malović